

حاج قاسم مدیر تراز انقلاب اسلامی

شهید سلیمانی چه ویژگی هایی داشت که
از او شخصیتی ممتاز در مدیریت و کم نظیر
در محبوبیت ساخت؟

یوسفی

جمهوری اسلامی ایران متناسب با راهبردهای خود سبک نوینی از حکمرانی و به تبع آن الگوی مدیریت در سطح عالی را ارائه داد که برخی از مدیران سطوح عالی در راستای تحقق اهداف نظام طی ۴۰ سال اخیر مطلوب عمل کردند و برخی دیگر دچار ضعف هایی بودند. در واقع نرم افزار انقلاب اسلامی در عرصه مدیریت از «چمران» خمینی تا «حاج قاسم» خامنه ای همواره توانسته افرادی را در بالاترین سطح مدیریت به عنوان الگو، نه تنها به کشور بلکه به جامعه اسلامی معرفی کند. رهبر انقلاب در سخنرانی نوروزی در حرم مطهر رضوی در سال ۹۶ «مدیر قوی» را لازمه پیشرفت همه جانبه کشور دانستند. ایشان «مدیر قوی» را با عناوین «مدیر انقلابی»، «مدیر جهادی» و «مدیر کارآمد» نیز یاد کرده اند. شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی به عنوان تنها مدیر عالی در نظام جمهوری اسلامی که موفق به گرفتن نشان ذوالفقار از رهبر معظم انقلاب شده است نه تنها در عملکرد دشمنی خود موفق بود بلکه با محبوبیتی کم نظیر در سطوح و سلاطین مختلف جامعه همراه شد. سوال این است راز و رمز این موفقیت در مدیریت، محبوبیت و نفوذ در بین افکار عمومی و تاثیر گذاری چیست؟ الگویی که می توان از او به عنوان یک مدیر تراز انقلاب اسلامی نام برد. در ادامه به برخی ویژگی های ممتاز سردار سلیمانی که از او شخصیتی کم نظیر ساخت پرداخته ایم:

مدیری که پشت میز نشین نبود

جمله معروفی از سردار سلیمانی وجود دارد که می گوید: «با داخل اتاق و پشت میز نشستن نمی شود مدیریت کرد، باید امامت کرد و رفت جلو و گفت بیا» سردار سلیمانی شخصی بود که شاید به جرئت بتوان گفت نمی توانی حتی یک عکس از او در حالی که پشت میز مدیریت نشسته پیدا کنیم. او مدیریت را در بطن ماجرا و با شناخت دقیق از موضوع پیش می برد. همیشه در خط مقدم جبهه با وقتی سیل نیمی از کشور را احاطه کرده بود در میان آب در حال هماهنگی امور و مدیریت اوضاع بود. ویژگی که به جرئت می توان گفت یکی از حلقه های مفقوده

از ابتدای انقلاب اسلامی تا کنون بعد از چند وقت مبارزه دچار خمودگی شدند ولی حاج قاسم تا آخرین روز عمر خود با نشاط و با تحرک بالا در مسیر اهداف خود قدم برداشت. رهبر انقلاب در همین خصوص بیان کردند: «شهید سلیمانی عزیز که بنده شب و روز به یادش هستم، ایشان نزدیک ۶۰ سال داشت و جوان نبود. اگر ده سال دیگر هم زنده می ماند و بنده زنده می ماندم و بنا بود که من مشخص بکنم، او را در همین جاذبه می داشتیم و کنار نمی گذاشتیم. بنابراین می توان به افرادی که در سنین جوانی نیستند، ولی کارهای جوانانه و خوبی می توانند انجام دهند مسئولیت داد.»

فراجناحی بودن

یکی از صفات شخصیتی حاج قاسم که ایشان را از تمام سیاستمداران کشور متمایز کرد، وابسته نبودن به جناح های سیاسی بود سردار سلیمانی وارد بازی های سیاسی معمول در کشور نشد. او لباس نظامی خود را به سیاست آلوده نکرد و به خاطر همین، محبوب همه جناح های سیاسی ایران بود. شهید سلیمانی از ظرفیت تمام افراد و مسئولان کشور به نفع نظام و در خدمت به مردم استفاده می کرد. سردار سلیمانی اهل مهرورزی و تعامل با همه اقشار مردم بود و اگر هم می جنگید برای همه ایرانیان می جنگید. حاج قاسم همه مردم ایران را با هر نوع عقیده سیاسی و فرهنگی، با هر تیپ و ظاهری، مانند فرزندان خود می دانست. برای این ادعا شاهد مثالی وجود دارد؛ در سال ۱۳۹۶ حاج قاسم سلیمانی در سخنانی به بهانه روز مسجد در جمع ائمه جماعات گفته بود: من و آدم های خودم، من و رفقای خودم، من و مریدهای خودم، این بی حجاب است، این با حجاب است. این چپ است، آن راست است، این اصلاح طلب است، او اصولگر است، خب پس چه کسی را می خواهید حفظ کنید؟ همان دختر کم حجاب دختر من است. دختر ما و شماست؛ نه دختر خاص من و شما، اما جامعه ماست. فقط رابطه حزب اللهی با حزب اللهی معنا ندارد. رابطه حزب اللهی با کسی که دینش ضعیف تر است موضوعیت دارد. جامعه ما خانواده ماست. این ها همه مردم ما هستند. این ها بچه های ما هستند.»

بیزار از تملق و مدح گوئی

سردار سلیمانی از تظاهر و تملق گریزان بود. آفتی که در برخی مدیران و کارکنان در برابر بالادست و مدیر ارشد وجود دارد. مثلاً وقتی او در سال ۹۷ مهمان تلفنی بر نامه حالا خورشید بود، ر.ضار شیدپور مجری بر نامه حالا خورشید در پایان تماس تلفنی به مدح شخصیت سردار سلیمانی پرداخت که حاج قاسم سلیمانی خطاب به وی گفت: اگر ادامه دهید صحبت هایم را قطع می کنم.

عمق اعتقاد و پابندی به نظام اسلامی: یکی از بندهای مهم و معروف وصیت نامه شهید سلیمانی توجه ایشان به برحق بودن نظام جمهوری اسلامی است که ایشان نوشته بودند: «جمهوری اسلامی مرکز اسلام و تشیع است. بدانید جمهوری اسلامی حرم است و این حرم اگر ماند، دیگر حرم ها هم می ماند.» این بند از وصیت نامه ایشان نشان از عمق اعتقاد شهید سلیمانی به نظام اسلامی دارد که تا آخرین لحظه این شهید عزیز به آن پایبند بود.

صداقت و راست گوئی: برخی از مسئولان همیشه خود را خادم مردم می نامند ولی در عمل طور دیگری رفتار می کنند اما حاج قاسم از آن دسته از مدیرانی بود که حرف و عمل اش یکی بود و واقع قول های شهید سلیمانی همان وعده صادق بود. برجسته ترین وعده ایشان که بعد از چند وقت تحقق یافت: «کمتر از سه ماه دیگر اعلام پایان داعش خواهد بود و جشن پیروزی را در منطقه اعلام می کنیم.»

اخلاص و تلاش با نیت الهی: یکی از ویژگی های این شهید که همه دوستداران او به شدت روی آن توافق نظر دارند اخلاص حاج قاسم بود. شهید سلیمانی تلاش های خودش را به غیر از خدا با کس دیگری معامله نکرد. حاج علی اکبری امام جمعه موقت تهران به نقل از یکی از دوستان خود گفته بود: «به حاج قاسم گفتم که محبوبیت شما اقتضا می کند کاندیدای ریاست جمهوری شوید. ایشان در جواب گفتند: «من نامزد گلوله ها و نامزد شهادت هستم. سال هاست در این جبهه ها به دنبال قاتل خودم هستم، اما او را پیدا نمی کنم.»

ایمان و تدین: با این که شهید سلیمانی در ظاهر در سحوزوی نخوانده بود به گفته خسروپناه از استادان حوزه علمیه قم، «با قرآن، نهج البلاغه و صحیفه سجاده انس عجیبی داشت و در بعضی جلسات وقتی از صحیفه سجاده و نهج البلاغه می گفت معلوم بود که ایشان در صحیفه سجاده و نهج البلاغه ذوق شده است.»

مدیریت های امروزی برخی مسئولان است.

اعتماد به نفس: در تمام سال های مسئولیت شهید سلیمانی، ایران در سخت ترین تحریم های تسلیحاتی و هسته ای قرار داشت ولی یک بار از زبان حاج قاسم کلمه «نمی توانیم» در هیچ جایی منتشر نشده است. حاج قاسم با اتکا به روحیه الهی که داشت هیچ در بسته ای را مقابل خود نمی دید و به شدت به نیروی خودی اعتماد داشت.

انگیزه و علاقه به خدمت

شدت علاقه حاج قاسم به خدمت برای مردم و جامعه اسلامی این قدر زیاد بود که هیچ چیزی مانع انجام وظیفه او نمی شد. محمدرضا فلاح هم رزم حاج قاسم در گفت و گوئی، توضیح داده بود: «روزی به برخی مسئولین گفتم این که حاج قاسم سلیمانی ممتاز شده است به خاطر تواضع، افتادگی، مردم داری و مردم یاری اوست. به سردار گفتم جاده کمین خورده و نمی توان از آن عبور کرد. ایشان گفتند خب با هلی کوپتر می رویم. گفتم هلی کوپتر هم در مسیر داعش است و موجب سقوطش می شوند. حاج قاسم سلیمانی در پاسخ گفت از هوا، از زمین و از جناحین هم آتش ببارد من باید بروم به بچه های مردم سر بنزم.» **مردمداری و دلسوزی:** یکی از علل محبوبیت فوق العاده شهید سلیمانی ارتباط قلبی ایشان با اقشار مختلف مردم بود. او عاشق مردمش بود به همین لحاظ مردم عاشق او بودند. شهید بزرگوار در بخشی از وصیت نامه خود می نویسد: «مسئولین همانند پدران جامعه باید به مسئولیت خود پیرامون تربیت و حراست از جامعه توجه کنند» حاج قاسم احترام بسیار ویژه ای برای خانواده شهدا قائل بود. سردار حسنی در گفت و گو با «بنیاد مکتب حاج قاسم» گفته بود: «شهید سلیمانی دفتر چه تلفنی به همراه خود داشت که در آن شماره حدود ۱۵۰ خانواده شهید لیست شده بود و برخی روزها با چند تایشان تماس می گرفت. ارتباط حاج قاسم با بعضی مادران شهدا، خیلی خاص بود. نسبت به مادر شهید «علی شفیعی» هم همین احساس را داشت. گاهی حتی از سوره به او زنگ می زد و صحبت می کرد. مادر شهید شفیعی می گفت: «حاج قاسم نیمه شب از سوره زنگ می زد و با هم صحبت می کنیم. بعد می گفت: حالا دیگر خستگی ام رفع شد و به آرامش رسیدم. مادر! دیگر برو بخواب.» این مادر، دیگر هیچ کس را ندارد. به همین دلیل، سردار سلیمانی هر وقت به کرمان می آمد، همیشه به ایشان سر می زد.» علاوه بر خانواده شهدا دیگر اقشار مردم همیشه مورد توجه ایشان بودند. هر جا حادثه ای پیش می آمد که مردم به کمک او نیاز داشتند لحظه ای دریغ نمی کرد که آخرین آن حضور سردار سلیمانی در سیل خوزستان بود و جمله معروف ایشان در این دیدار این بود: «جوانانی که اشتیاق زیادی برای اعزام به سوریه و دفاع از حرم دارند، بهتر است به خوزستان بیایند. کمک رسانی به حادثه دیدگان در سیل خوزستان مانند دفاع از حرم است.»

مسئولیت پذیری و روحیه جوانی

اوسلط به دانش رزم بود و متخصص در این کار. بسیاری از رزمندگان